

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๘๐๔/๗๓๔

สวค. 3/83
วันที่ 16 ก.พ. 50
เวลา 13:50 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่ 1222	
วันที่ 16 ก.พ. 2550	เวลา 11.06 น.

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ นร ๐๘๐๔/๔๑๗
ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐
๒. สรุปผลการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๕๐
๓. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

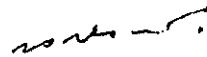
คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหากลุ่มคนไร้สัญชาติหรือมีสถานะไม่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบอำนวยการและประสานการปฏิบัติดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี (๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ – ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐) ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงานฯ ได้ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดแผนปฏิบัติการดำเนินการมาโดยลำดับ อย่างไรก็ตาม ด้วยปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณในการสำรวจและเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ยุทธศาสตร์กำหนดไว้ โดยเฉพาะการขาดข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดสถานะและสิทธิที่เหมาะสม ดังนั้นจึงแก้ปัญหาตามกรอบยุทธศาสตร์ได้ในระดับหนึ่ง

อนึ่ง เพื่อให้การแก้ปัญหาในเรื่องนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงานฯ จึงได้จัดให้มีการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นางจิราพร บุณนาค) เป็นประธาน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและพิจารณาแก้ปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ นำไปสู่การพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปใน ๔ ประเด็น คือ ๑) การขยายแผนปฏิบัติการต่อไปอีก ๒ ปี ๒) การยืนยันความจำเป็นในการขอรับการสนับสนุนงบกลางเพื่อดำเนินการ

สำรวจกลุ่มเป้าหมายเป็นกรณีเร่งด่วน ๓) การยืนยันพ่อนผันให้บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงอาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ และ ๔) ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ซึ่งสำนักงานฯ ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางดังกล่าว และพิจารณาลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง นอส. ขึ้นใหม่ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกิจ ประจณปัจจนึก)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ

โทร. ๐-๒๖๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๗๐๔

โทรสาร ๐-๒๖๒๕-๘๐๕๘

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานความมั่นคงกิจการภายในประเทศ โทร.๐-๒๖๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๗๐๕

ที่ นร ๐๘๐๔/๕๑๗ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี (ผ่าน เลขานุการนายกรัฐมนตรี)

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหากลุ่มคนไร้สัญชาติ หรือมีสถานะไม่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้าน และตกค้างอยู่ในประเทศไทย นำไปสู่การกำหนดสถานะและสิทธิที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต โดยกำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี (๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ - ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐) สรุปข้อเท็จจริงและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ สถานการณ์ และการดำเนินการต่อกลุ่มคนที่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยมีการดำเนินการต่อกลุ่มคนเหล่านี้ แยกเป็น ๔ กลุ่มหลัก จำนวนรวมประมาณ ๒ ล้านคนเศษ คือ ๑) กลุ่มที่อาศัยอยู่มานาน และคณะรัฐมนตรีมีมติรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร จำนวนประมาณ ๒ แสนคนเศษ อาทิ ชาวเวียตนามอพยพ และอดีตทหารจีนคณะชาติ ๒) กลุ่มที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราว ซึ่งมีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และออกบัตรให้ถือไว้เพื่อควบคุม (บัตรสี) จำนวนประมาณ ๓.๖ แสนคน ๓) กลุ่มที่มินโยบายดูแลเป็นการเฉพาะ ได้แก่ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) จำนวน ๑.๒ ล้านคน ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง และผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ซึ่งอาศัยอยู่ในที่พักพิง รอการส่งกลับ จำนวน ๑.๔ แสนคน และ ๔) กลุ่มคนหลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ ประกอบด้วย กลุ่มที่อพยพเข้ามาใหม่ และหลบหนีเข้าเมืองทั่วไปจะดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

๑.๒ แนวทางดำเนินการของยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล สรุปหลักการ และแนวทางที่สำคัญ ดังนี้ (เอกสารหมายเลข ๑)

๑.๒.๑ หลักการ และแนวคิด ยึดหลักสันติวิธี และความสมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายร่วมแก้ปัญหา นำไปสู่การแก้ปัญหาในภาพรวมทั้งระบบ

๑.๒.๒ กำหนดยุทธศาสตร์ย่อยรองรับ ๔ ยุทธศาสตร์

๑) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ กำหนดให้มีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนต่อกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง กำหนดสถานะที่ชัดเจนให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ๖ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มที่อาศัยอยู่นาน และกลับประเทศต้นทางไม่ได้ (๒) กลุ่มเด็ก และบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา (๓) กลุ่มคนไร้รากเหง้า (๔) กลุ่มคนทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ (๕) แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ซึ่งกลับประเทศต้นทางไม่ได้ และ (๖) กลุ่มอื่นๆ ซึ่งไม่สามารถกลับประเทศต้นทาง (แนวทางการกำหนดสถานะแก่กลุ่มตามเอกสารหมายเลข ๒)

๒) ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบการให้สิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มได้รับสิทธิในเรื่องการมีหนังสือรับรอง การเกิด การศึกษา การสาธารณสุข และการทำงาน

๓) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุก และเชิงสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ ประสานกับประเทศเพื่อนบ้าน และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการพัฒนาคณะและชุมชนในเขตประเทศเพื่อนบ้านควบคู่กับการเพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นไปพร้อมกัน

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ มีองค์กรบริหารทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

๑.๓ ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ สมช. ได้ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดแผนปฏิบัติการ (เอกสารหมายเลข ๓) สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑.๓.๑ การสำรวจและการเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มเป้าหมาย กรมการปกครองกำหนดโครงการหลัก ๒ โครงการ คือ ๑) โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร (กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑ ล้านคน) ขอบรับการสนับสนุนงบกลางปี ๒๕๔๕ จำนวน ๑๘๗ ล้านบาท และ ๒) โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อาศัยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์ฯ (กลุ่มเป้าหมาย ๕ แสนคน) ขอบรับการสนับสนุนงบกลาง จำนวน ๖๕ ล้านบาท ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ (เอกสารหมายเลข ๔) เห็นชอบหลักการโครงการ แต่ให้กระทรวงมหาดไทยเชิญจ้างงบประมาณปกติดำเนินการ หากไม่พอให้ตั้งงบประมาณปี ๒๕๕๐ ส่งผลให้การสำรวจและการเร่งรัดกำหนดสถานะไม่เป็นไปตาม

เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม กรมการปกครองได้เจียดจ่ายงบประมาณปกติดำเนินการได้ในระดับหนึ่ง ดังนี้

๑) เจียดจ่ายงบประมาณปกติปี ๒๕๔๘ ดำเนินการสำรวจกลุ่มเป้าหมายและเร่งรัดกำหนดสถานะโดยสำรวจ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กนักเรียนที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา จำนวน ๔๐,๑๒๖ คน และผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย และชาวมอแกน (อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูล) นอกจากนี้ ยังได้เร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มเป้าหมายในช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔,๙๐๙ คน จากเป้าหมายทั้งหมดประมาณ ๕ แสนคน

๒) การสำรวจและการเร่งรัดกำหนดสถานะดำเนินงานต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ กรมการปกครองได้รับงบประมาณปกติ จำนวน ๔๑.๕ ล้านบาท ดำเนินโครงการสำรวจฯ กลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมได้บางส่วน สำหรับโครงการเร่งรัดกำหนดสถานะฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๑๐.๓ ล้านบาทเศษ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑.๓.๒ การกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐาน กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้มีการออกใบรับรองการเกิดแก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นหลักฐานพิสูจน์บุคคล ในขณะที่กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอ คณะรัฐมนตรีปรับแก้ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างไม่จำกัดแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย สำหรับการจัดระบบบริการสาธารณสุข และการทำงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างดำเนินการ

๑.๓.๓ การดำเนินการอื่นๆ จัดตั้ง คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะสิทธิของบุคคล (นอส.) ซึ่งเป็นไปตามที่ยุทธศาสตร์กำหนดไว้ โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พล.ต.อ. ชิตชัย วรรณสถิตย์) ในขณะนั้นเป็นประธาน ซึ่งที่ผ่านมา นอส. ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีมติ เมื่อ ๑๕ ก.ย. ๒๕๔๘ พิจารณาแก้ปัญหาเฉพาะกรณีที่สำคัญ อาทิ การสำรวจและเร่งรัดให้สถานะแก่ชาวมอแกน การพิจารณาแก้ปัญหากลุ่มมุสลิมโรฮิงยา และการนำบุคคลบนพื้นที่สูง ซึ่งในอดีตผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเป็นรายปี เข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ (เอกสารหมายเลข ๕)

๑.๔ ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินการ พิจารณาเห็นว่า ยุทธศาสตร์ดำเนินการครบ ๒ ปี แต่ด้วยปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดด้านงบประมาณข้างต้น ส่งผลให้ดำเนินการไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ยุทธศาสตร์กำหนดไว้ โดยเฉพาะการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้

ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจน สำหรับการนำไปสู่การพิจารณากำหนดสถานะและสิทธิที่เหมาะสม ดังนั้นจึงแก้ปัญหาตามกรอบยุทธศาสตร์ได้เพียงระดับหนึ่ง

๒. แนวทางดำเนินการต่อไป เพื่อให้การแก้ปัญหาในเรื่องนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงาน ฯ จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อเสนอแนวทางดำเนินการต่อไป ซึ่งมีประเด็นที่จะนำ กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๒.๑ การขยายแผนปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ฯ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ยุทธศาสตร์ฯ เป็นกรอบ และทิศทางการแก้ปัญหาที่สามารถใช้ได้อย่างต่อเนื่อง แต่ที่ผ่านมามีปัญหา และข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด จึงเห็นควรขยายกรอบแผนปฏิบัติงานต่อไปอีก ๒ ปี โดยครอบคลุมทั้งในเรื่องการสำรวจ การกำหนดสถานะและสิทธิ และการป้องกันการเข้ามาใหม่ (กรอบแผนปฏิบัติตามเอกสารแนบ)

๒.๒ การแก้ไขปัญหาข้อจำกัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ ปัญหาข้อจำกัดสำคัญในช่วงที่ผ่านมา คือ การไม่ได้รับการสนับสนุนงบกลางเพื่อดำเนินโครงการสำรวจฯ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานแห่งความสำเร็จ ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติยืนยันถึงความจำเป็นในการขอรับการสนับสนุนงบกลางเพื่อดำเนินโครงการสำรวจฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นกรณีเร่งด่วน โดยเห็นควรมอบหมาย กรมการปกครอง จัดทำโครงการเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี โดยตรงต่อไป

๒.๓ ยืนยันการผ่อนผันให้บุคคลบนพื้นที่สูง และชุมชนบนพื้นที่สูง (ถือบัตรสีฟ้า และบัตรเขียวขอบแดง) ๒.๒ แสนคนเศษ อาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ในช่วงที่ผ่านมาคนกลุ่มนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาขึ้นคำร้อง และกำหนดสถานะ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวเป็นรายปีมาโดยต่อเนื่อง สุดท้ายในการประชุม นอศ. เมื่อ ๑๕ ก.ย. ๒๕๔๘ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อ ๒๒ พ.ย. ๒๕๔๘ ผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า เงื่อนไขการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ ปี เป็นเรื่องแผนปฏิบัติงานไม่กระทบต่อสถานภาพการผ่อนผันอยู่ชั่วคราวของคนกลุ่มนี้ ดังนั้น จึงเห็นควรยืนยันสถานภาพการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวของคนกลุ่มนี้ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ ต่อไป

๒.๔ การปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) เห็นควรปรับให้ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน รวมทั้งให้เพิ่มเติมผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ผอ.รมน.) เป็นกรรมการด้วย สำหรับอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบอื่น ๆ คงเดิม

๓. จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๒ และเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ รวมทั้ง พิจารณาดลงนามในร่างคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อปรับปรุง นอส. ต่อไป

mm - /

(นายประกิจ ประจันปัจจนึก)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

พลเอก - โสภณชัชวาลย์ ม.
(สุรยุทธ์ จุลานนท์)
นายกรัฐมนตรี
๒๖ ม.ค. ๕๐

กม.เรียง พงษ์เทพ เทศประทีป
เพื่อโปรดพิจารณา/ให้เสนอ/เห็นชอบ/ทราบดี และ
๑๖ ม.ค. ๕๐ ในที่นี้ให้ สำนักกม.ก.พิจารณา

พลเอก กม. พงษ์เทพ เทศประทีป
(พงษ์เทพ เทศประทีป)
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒๖ ม.ค. ๕๐

**สรุปผลการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
แนวทางดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล**

วันพฤหัสบดีที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ ชั้น ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้จัดให้มีการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อ
ประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และกำหนดแผนปฏิบัติ
งานต่อไป เมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นางจิราพร นูนาค) เป็น
ประธาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. ที่ประชุมรับทราบสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ฯ และปัญหาอุปสรรคในช่วงที่ผ่านมา
นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและ
สิทธิของบุคคล สมช. ได้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำ
ยุทธศาสตร์ ฯ ไปสู่การปฏิบัติ สรุปผลการดำเนินการและปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๑.๑ ผลการดำเนินการ

๑.๑.๑ มอบหมายกองบัญชาการทหารสูงสุดรับผิดชอบการสกัดกั้นและป้องกัน
การอพยพเข้ามาใหม่ สมช. นำเสนอนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) ให้
ความเห็นชอบมอบหมายกองบัญชาการทหารสูงสุดรับผิดชอบเพิ่มเติมจากภารกิจการสกัดกั้นแรงงาน
ต่างด้าวลักลอบเข้าเมือง

๑.๑.๒ ประชุมหารือร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
จัดทำโครงการหลักซึ่งเป็นปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ ฯ ๒ โครงการ คือ ๑) โครงการสำรวจจัดทำ
ทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร โดยมุ่งสำรวจ
กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาสถานะและสิทธิกว่า ๑ ล้านคน ขอรับการสนับสนุนงบกลางจำนวน ๑๘๗ ล้านบาท
และ ๒) โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยติดต่อกันเป็นเวลานานตาม
ยุทธศาสตร์ ฯ เป้าหมายประมาณ ๕ แสนคนเศษ ขอรับการสนับสนุนงบกลางจำนวน ๖๕ ล้านบาท

๑.๑.๓ การประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนาจการจัดการปัญหาสถานะและ
สิทธิของบุคคล (นอส.) เมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (พลตำรวจเอก ชิดชัย
วรรณสถิตย์) เป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเรื่องสำคัญคือ

๑) อนุมัติแผนปฏิบัติงานรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ฯ ซึ่ง
กำหนดห้วงเวลาดำเนินการ ๒ ปี (มกราคม ๒๕๔๘ ถึง มกราคม ๒๕๕๐)

๒) อนุมัติให้นำชาวมอญแกนเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ฯ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ตกค้างและไม่มีประเด็นด้านความมั่นคง แต่กรณีกลุ่มมุสลิมโรฮิงยาซึ่งจดทะเบียนเป็นแรงงานต่างด้าวมีประเด็นปัญหาด้านความมั่นคงเนื่องจากเป็นกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า จึงเห็นควรชะลอการพิจารณา

๓) เห็นชอบโครงการหลัก ๒ โครงการตามที่เสนอในข้อ ๑.๑.๒

๔) เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือ การปฏิบัติงาน

๓ คณะ คือ (๑) คณะอนุกรรมการอำนวยการ ประสานงาน กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ ฯ มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน (๒) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการสำรวจเพื่อจัดทำเอกสารแสดงตนและการเร่งรัดให้สถานะตามยุทธศาสตร์ ฯ มีอธิบดีกรมการปกครองเป็นประธาน และ (๓) คณะอนุกรรมการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติในการได้รับสถานะให้อยู่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง สมช. เป็นประธาน (คณะอนุกรรมการข้อ (๑) และ (๒) ประชุมไปแล้ว ๑ ครั้ง แต่ (๓) ยังมิได้มีการประชุม เนื่องจากรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในขณะนั้น (พลโท สุรพล เพ็ญอภัย) เห็นควรให้ชะลอไว้ก่อน โดยมีข้อกังวลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรพัฒนาเอกชนและภาควิชาการ)

๕) เห็นชอบผ่อนผันให้บุคคลบนพื้นที่สูงกลุ่มที่อพยพเข้ามาหลัง

๓ ตุลาคม ๒๕๒๘ (ถือบัตรเขียวขอบแดงและบัตรสีฟ้า) อยู่ชั่วคราว และนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ฯ (ที่ผ่านมาผ่อนผันเป็นรายปี) ซึ่งต่อมากระทรวงมหาดไทยได้เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๑.๑.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ สืบเนื่องจากมติ นอศ. กระทรวงมหาดไทยจึงได้นำโครงการหลัก ๒ โครงการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการที่เสนอ แต่ให้กระทรวงมหาดไทยเจียดจ่ายเงินจากงบประมาณเหลือจ่ายปี ๒๕๔๘ หากไม่พอให้เสนอตั้งงบประมาณปี ๒๕๕๐

๑.๑.๕ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) ซึ่งเห็นควรเร่งรัดแก้ปัญหาโดยพิจารณาในเรื่องการให้สัญชาติอย่างเคร่งครัดและเท่าที่จำเป็น ซึ่งต่อมา สมช. จัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (พลตำรวจเอก จิตชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติให้

กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้เสนอโครงการเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูงเป็นกรณีเร่งด่วน โดยของบกลางจำนวน ๖.๑ ล้านบาท สมช. ได้นำเรียนรองนายกรัฐมนตรีพิจารณา แต่รองนายกรัฐมนตรีเห็นควรให้ใช้งบปกติของหน่วย

๑.๑.๖ กรมการปกครองขอทบทุนมติดะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ เพื่อยืนยันการขอใช้งบกลางและปรับแนวทางดำเนินการที่เกี่ยวข้อง สมช. ได้นำเรื่องดังกล่าวหารือในคณะอนุกรรมการอำนวยการ ฯ เมื่อ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในขณะนั้น (พลโท สุรพล เตือนอัชกา) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติ ๑) เห็นชอบยืนยันการขอใช้งบกลางโดยให้กรมการปกครองปรับลดวงเงิน และเพื่อชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ๒) ปรับหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะ โดยกลุ่มที่คณะรัฐมนตรีรับรองสถานะไว้เดิมให้ใช้หลักเกณฑ์เดิม เนื่องจากการยื่นขอสถานะของชนกลุ่มนี้อยู่ในขั้นตอนที่ใกล้เสร็จสมบูรณ์แล้ว แต่สำหรับกลุ่มที่จะสำรวจใหม่ให้ใช้หลักเกณฑ์ใหม่ตามยุทธศาสตร์ ฯ ๓) เห็นชอบให้แยกหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะให้แก่ชาวมอญแกลนเป็นเฉพาะ และแก้ปัญหาเป็นกรณีเร่งด่วน และ ๔) เห็นชอบให้มีการต่อระยะเวลาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ฯ

๑.๑.๗ กรมการปกครองเร่งรัดดำเนินการแก้ปัญหาตามกรอบยุทธศาสตร์ ฯ โดยเจียดจ่ายจากงบประมาณปกติ ดำเนินการใน ๒ ส่วนคือ การรับรองสถานะ โดยเร่งพิจารณาคำร้องจนสามารถนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติในช่วงปี ๒๕๔๘ – ๒๕๔๙ กว่า ๓ หมื่นคน สำหรับการสำรวจ ได้มีการเจียดจ่ายงบปกติปีงบประมาณ ๒๕๔๙ ดำเนินการสำรวจใน ๓ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มเด็กที่เรียนในสถานศึกษา ๒) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย และ ๓) ชาวมอญแกลน สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ได้รับงบปกติจำนวน ๔๑ ล้านบาทเศษเพื่อดำเนินโครงการสำรวจ ซึ่งขณะนั้นกรมการปกครองอยู่ระหว่างดำเนินการ

๑.๑.๘ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการในเรื่องการให้สิทธิขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เปิดโอกาสด้านการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายโดยไม่จำกัด ยกเว้นผู้หนีภัยการสู้รบให้จัดการศึกษาในพื้นที่พักพิง และกระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างพิจารณาจัดระบบประกันสุขภาพเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการจดทะเบียน

๑.๑.๙ ข้อคิดเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อหลักการและแนวทางของยุทธศาสตร์ ฯ ในช่วงที่ผ่านมา สมช. ได้จัดประชุมชี้แจงยุทธศาสตร์ ฯ ในพื้นที่ภาคต่าง ๆ และสุดท้ายมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาการแก้ปัญหาทั้งระบบ เมื่อ ๒๖ – ๒๗ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ มีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ ฯ มีหลักการเหมาะสม แต่มีข้อกังวลในเรื่องการเปิดกว้างในเรื่อง

สถานะและสิทธิโดยเฉพาะการให้สถานะไปก่อนและถอนภายหลัง รวมถึงเงื่อนไขรับรองสถานะน้อยเกินไป ตลอดจนหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะไม่เข้มงวด นำไปสู่ข้อเสนอเพื่อทบทวนยุทธศาสตร์ ฯ

๑.๑.๑๐ ผลการเดินทางศึกษาสถานการณ์ในพื้นที่ของคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ สมช. กรณีชาวมอญแกนในพื้นที่ จ.พังงา พบว่า ไม่มีประเด็นปัญหาด้านความมั่นคง ซึ่งกระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างการกำหนดสถานะตามมติ นอศ. สำหรับกรณีบุคคลบนพื้นที่สูงในพื้นที่ อ.แม่ฟ้าหลวง และ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย พบประเด็นปัญหาสำคัญคือ การเร่งรัดกำหนดสถานะยังคงมีความล่าช้าเนื่องจาก กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนมาก ประกอบกับหลักฐานเอกสารการพิสูจน์คนไม่ชัดเจน รวมทั้งมีการอพยพเข้ามาใหม่อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สมช. จะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาแก้ปัญหาต่อไป

๑.๒ ปัญหาอุปสรรค ที่สำคัญคือ โครงการหลักซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานแห่งความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ ฯ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนด และไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๒. ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางดำเนินการต่อไปในประเด็นต่าง ๆ สรุปมติที่ประชุมดังนี้

๒.๑ การขยายแผนปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ ฯ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า เงื่อนไขตามยุทธศาสตร์ ฯ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี เป็นเรื่องของแผนปฏิบัติงาน แต่หลักการและแนวทางตามยุทธศาสตร์ยังคงดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากที่ผ่านมามีปัญหา และข้อจำกัดด้านงบประมาณจึงบรรลุเป้าหมายได้เพียงระดับหนึ่ง ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติให้ขยายแผนปฏิบัติงานออกไปอีก ๒ ปี โดยปรับจากแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้เดิม ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมทั้งเรื่องการสำรวจบุคคล การเร่งรัดกำหนดสถานะและการให้สิทธิ และมอบหมายให้ สมช. รับไปพิจารณาดำเนินการ

๒.๒ การยืนยันผ่อนผันให้บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงอาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ฯ ในช่วงที่ผ่านมาคนกลุ่มนี้ซึ่งอยู่ระหว่างการยื่นคำร้องและกำหนดสถานะ โดยได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเป็นรายปีมาโดยลำดับ สอดท้าย นอศ. มีมติเมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ ฯ อย่างไรก็ตาม มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับห้วงเวลาการผ่อนผันที่อาจหมดตามห้วงเวลาสิ้นสุดของแผนปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ ฯ ซึ่งหลายฝ่ายเกรงจะกระทบต่อสถานภาพการผ่อนผันให้ชั่วคราว ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เงื่อนไขเวลา ๒ ปี ตามยุทธศาสตร์ ฯ เป็นเรื่องของแผนปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงไม่กระทบต่อสถานภาพของคนกลุ่มนี้ จึงควรยืนยันและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๒.๓ การแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ฯ ปัญหาข้อจำกัดสำคัญ คือ การไม่ได้รับการสนับสนุนงบกลางเพื่อดำเนินโครงการสำรวจเป็นกรณีเร่งด่วนตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนสำหรับการกำหนดสถานะและสิทธิที่เหมาะสม ที่ประชุมจึงมีมติยืนยันถึงความจำเป็นในการขอรับการสนับสนุนงบกลาง โดยเห็นควรนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสนับสนุนดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นกรณีเร่งด่วน ทั้งนี้ ให้กรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทยนำเสนอเหตุผลความจำเป็น และปรับโครงการให้ชัดเจนเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยตรงต่อไป

๒.๔ การปรับหลักเกณฑ์ของยุทธศาสตร์ ฯ เรื่องนี้สืบเนื่องจากมติคณะอนุกรรมการอำนวยการ ฯ เมื่อ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มอบหมายให้กรมการปกครองจัดทำข้อเสนอเพื่อปรับหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะตามกรอบยุทธศาสตร์ ฯ ให้เกิดความชัดเจน อาทิ การกลับประเทศต้นทางไม่ได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องหลายส่วน จำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์อย่างรอบคอบ จึงมีมติให้นำเข้าหารือในคณะอนุกรรมการภายใต้ นอส. ที่จะ มีขึ้นต่อไป

๒.๕ การปรับปรุง นอส. และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ นอส. ปรับประธานเป็นรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน รวมทั้งเพิ่มผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ผอ.รมน.) เป็นกรรมการ

๒.๕.๒ คณะอนุกรรมการของ นอส. ให้ผนวกอนุกรรมการภายใต้ นอส. คือ คณะอนุกรรมการอำนวยการ ฯ ซึ่งมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน และ คณะอนุกรรมการศึกษา ฯ มีที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง สมช. เป็นประธาน รวมเป็นคณะเดียวกัน โดยใช้ชื่อของชุดแรก และให้ที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง สมช. เป็นรองประธาน รวมทั้งในส่วนผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ระบุว่า ผู้แทนส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิตามที่ประชุมเห็นสมควร สำหรับคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการสำรวจ ฯ ซึ่งมีอธิบดีกรมการปกครองเป็นประธานให้ ปรับผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิในลักษณะเดียวกัน นอกจากนั้นให้เพิ่มผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในคณะอนุกรรมการที่ปรับใหม่ทั้ง ๒ ชุด

สำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ สมช.

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

รายนามผู้เข้าประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
แนวทางดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

วันพฤหัสบดีที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ ชั้น ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑.๑ นางจิราพร บุนนาค	รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๑.๒ นายอดิศักดิ์ ตันยากุล	รักษาการที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง
๑.๓ พลตรี สมชาย วัชรานาถ	นายทหารประสานภารกิจทางทหารกับสำนักงาน ฯ
๑.๔ พลตำรวจตรี สุรพงษ์ พงศ์อร่าม	นายตำรวจประสานภารกิจทางตำรวจกับสำนักงาน ฯ
๑.๕ นายปกรณ์ ศรีจันทร์งาม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความมั่นคงภายในประเทศ
๑.๖ นายอนุสิทธิ์ คุณาภกร	ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ
๑.๗ นายพรชิต บุนนาค	ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการชายแดน และการป้องกันประเทศ
๑.๘ นางพรรษา ศิริมาจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
๑.๙ นายสมเกียรติ ศรีประเสริฐ	รักษาการผู้อำนวยการกองอำนาจการข่าวกรอง
๑.๑๐ นายฉัตรชัย บางชวด	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว สำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ

๒. ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ พลตรี ธรรมิควรรี เทพพิพิธ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน
๒.๒ พันเอก สุรสิทธิ์ ถนัดทาง	ผู้อำนวยการกองนโยบาย สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด
๒.๓ นายเฉลียว อยู่สีมารักษ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒.๔ นายสถาพร ศิริภักดี	ผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
๒.๕ นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์

๒.๖ นางสาว ศุภมาส พยัณวิเชียร

ผู้อำนวยการสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่
ผู้เสียหายนะและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและ
เสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

๒.๗ นายดุสิต เมนะพันธุ์

ผู้อำนวยการกองการสังคม กรมองค์การระหว่าง
ประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

๒.๘ นายเกรียงไกร อากาบุญพันธ์

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง
แรงงาน

๒.๙ นางหิรัญญา ปะดุกา

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘
กลุ่มประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๗๑ /๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

เพื่อให้การดำเนินการแก้ปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ปรับปรุงคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และให้แต่งตั้ง “คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล” ขึ้นใหม่ เรียกโดยย่อว่า “นอส.” โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	รองประธานกรรมการ
๑.๓ ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๔ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๕ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑.๖ ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๗ ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ

๑.๘	ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๙	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๑๑	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑.๑๒	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑.๑๓	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน	กรรมการ
๑.๑๖	ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๗	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๘	อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๕ คน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง	กรรมการ
๑.๒๑	รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ และเลขานุการ
๑.๒๒	ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓	ผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินการ
แก้ไขปัญหายาเสพติดและสิทธิของบุคคลต่อคณะรัฐมนตรี

๒.๒ อำนาจการประสานงาน กำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานตาม
ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหายาเสพติดและสิทธิของบุคคล

๒.๓ พิจารณากลับกรองแผนงานโครงการและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ก่อน
นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๔ พิจารณาเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา
สถานะและสิทธิของบุคคลให้สอดคล้องกับสถานการณ์

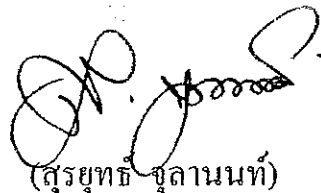
๒.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

๒.๖ ขอให้ผู้แทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
หรือภาคเอกชนมาให้ข้อมูล ส่งเอกสาร เพื่อประกอบการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๓๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ลับ ส่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๔/๐๘๗
ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ผลการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ไปเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ลงมติเห็นชอบและ
อนุมัติตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอทั้ง ๒ ข้อ ทั้งนี้ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
รับความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปประกอบการดำเนินการด้วยว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์
การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล จำเป็นจะต้องกำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ และ
ขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ให้ชัดเจน ครอบคลุมถึงบุคคลกลุ่มต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้เกิดความ
โปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีปัญหาการใช้ดุลยพินิจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

- อา.เลขาฯ พล.อ.สุรยุทธ์

๑๓๗๖/๑๓๐

สงข

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

พล.อ.สุรยุทธ์

คพช.

เรื่อง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๗ พ.ค. ๕๘

๑๕๐๗ ๑๓๗

๑. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๒. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๓. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๔. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๕. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๖. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๗. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๘. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๙. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๐. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๑. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๒. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๓. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๔. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๕. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๖. เพื่อ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

sc48_050

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๑๓๗ ๑๐. ๑๓๗

๑๓๗ ๑๐. ๑๓๗

๑๓๗ ๑๐. ๑๓๗

คพช.

๒๖๓๐๑๒๘

ด่วนมาก

ลับ
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ โทร ๐-๒๖๒๕-๘๐๕๕

ที่ นร ๐๘๐๔/ ๐๘๗

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง ผลการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๔๘

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

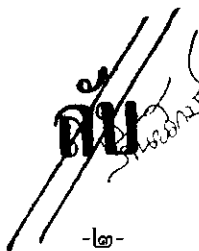
๑. ตามที่นายกรัฐมนตรี - ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติบัญชาให้มีการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ เพื่อพิจารณาร่างยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีผลการพิจารณา ดังนี้

๑.๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ฯ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี เห็นควรให้แก้ไขปัญหาในภาพรวมทั้งระบบเกี่ยวกับสถานะของบุคคลต่างด้าวและบุตรโดยเฉพาบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศเป็นเวลานาน โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) รับไปรวบรวมจัดทำข้อเสนอแนะเสนอนายกรัฐมนตรี ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ฯ) มอบหมายให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการดำเนินการ โดยจัดให้มีการประชุมระดมความเห็นจากทุกภาคส่วน และได้ยกร่างยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ (เมื่อ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗) ก่อนนำเข้าหารือในสภาความมั่นคงแห่งชาติต่อไป

๑.๑.๒ ร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าวยึดกรอบความคิดตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งให้ความสำคัญกับประชาชนที่อยู่ในประเทศไทยมานานแต่ไม่เป็นคนไทย นอกจากนี้ยังยึดหลักการแนวคิดยุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อความมั่นคงของชาติ บนพื้นฐานของการให้ความสำคัญกับคุณค่าความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม สักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต รวมทั้งการยอมรับความจริงว่า มีคนบางกลุ่มไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้นำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการที่สมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะให้มีระบบชัดเจน มีการคุ้มครองสิทธิ มีความโปร่งใส และมีหลักประกันการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งมีแนวทางเชิงรุกเพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ ๒) ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐาน ๓) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ และ ๔) ยุทธศาสตร์การบริหาร

ลับ

-๒-

จัดการ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีองค์กรและกลไกการทำงานชัดเจน และกำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

๑.๒ ข้อคิดเห็น

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีหลักการเหมาะสมและครอบคลุมแนวทางแก้ไขและป้องกันปัญหาในด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามที่ประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๒.๑ ควรพิจารณาสำรวจแยกประเภท และจัดทำเอกสารแสดงตนบุคคลที่มีปัญหาสถานะทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งกำหนดระดับสถานะและสิทธิในด้านต่าง ๆ ที่พึงได้รับโดยเหมาะสมกับสถานภาพในการดำรงชีวิต

๑.๒.๒ ให้สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ครอบคลุมถึงระดับอำเภอ รวมทั้งให้จัดจ้างบุคลากรเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบและการจัดชุดปฏิบัติการในอำเภอและหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อดำเนินการเป็นการเฉพาะ

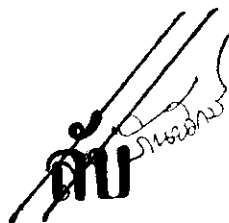
๑.๒.๓ ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อบุคคลที่อพยพเข้ามาใหม่ และบุคคลที่กระทำผิดเงื่อนไข

๑.๒.๔ เนื่องจากแนวทางดำเนินการของยุทธศาสตร์มีรายละเอียดและเงื่อนไขหลายส่วนจึงควรมีการประสานและเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถดำเนินการได้ทันเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่แล้ว

๑.๓ มติที่ประชุม

๑.๓.๑ เห็นชอบหลักการร่างยุทธศาสตร์ และให้นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมตามข้อ ๑.๒ มาพิจารณาปรับเพิ่มเติมแนวทางดำเนินการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๑.๓.๒ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบในการอำนวยการและประสานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวมทั้งระบบ และให้จัดจ้างบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบ

-๓-

ต้น

-๓-

๑.๓.๓ ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินการสำรวจแยกประเภทบุคคลและจัดทำเอกสารแสดงตน โดยให้จัดจ้างบุคลากรเป็นชุดปฏิบัติงานเฉพาะ รวมทั้งการสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลโดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๑.๓.๔ ให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาเตรียมการและวางแผนเกี่ยวกับการฝึกอบรมกลุ่มคนเป้าหมายบางกลุ่มให้มีความสำนึกในความเป็นไทยและร่วมมือป้องกันปัญหาผลกระทบด้านความมั่นคง

๒. อนึ่ง ในการประชุมดังกล่าวสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รายงานให้ที่ประชุมทราบแนวทางการดำเนินการด้านความมั่นคงในปี ๒๕๕๘ และปัญหาการบริหารจัดการโดยเฉพาะการเผชิญเหตุหรือภัยในรูปแบบใหม่ที่มีความรุนแรงตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติซึ่งเป็นกรอบดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน แต่การดำเนินการยังคงมีอุปสรรคโดยเฉพาะในประเด็นเรื่อง การขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการขาดระบบในการเตือนภัยและการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ที่ประชุมสภาความมั่นคงได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาดำเนินการดังนี้

๒.๑ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงองค์กรหน่วยงานด้านความมั่นคงในลักษณะของ Homeland Security หรือ Virtual Coordination Center ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการในภาวะวิกฤติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒ ให้ประสานการวางระบบโทรคมนาคมสำหรับนายกรัฐมนตรีใช้สั่งการและอำนวยความสะดวกแก้ปัญหาในทุกกรณี ทุกช่วงเวลา ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

๓. จึงขอเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๓.๑ นำร่างยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และแนวทางการเพิ่มเติมตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติตามข้อ ๑ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รายละเอียดตามเอกสารแนบ

ต้น

ด้าย

๓.๒ ขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงและการจัดตั้งองค์กรตามข้อ ๒ โดยมี
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นแกนกลางรับผิดชอบการดำเนินการดังกล่าว

๔. จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๓ เพื่อสำนักงานสภาความ-
มั่นคงแห่งชาติจักได้ดำเนินการต่อไป

จิราพร บุณนาค

(นางจิราพร บุณนาค)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

พันตำรวจโท

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

18 พ.ค. ๕๘

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรอง นรม.

เห็นควรเสนอ ครม.เป็นวาระพิจารณา

ในวันที่ ๑๘ พ.ค. ๕๘

๕.๕๕

(นายบรรศักดิ์ สุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้าย

สรุปสาระสำคัญแนวทางการกำหนดสถานะ
ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่ม

๑. กลุ่มที่อาศัยอยู่มานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้ โดยการแปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ผู้อพยพที่มีเชื้อสายไทย และการรับรองสถานะผู้อพยพที่มีได้เชื้อสายไทย แต่อาศัยอยู่เกิน ๑๐ ปี นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์ (เข้ามาก่อน ๑๘ ม.ค. ๒๕๓๘) ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนในสถานศึกษา หากจบระดับอุดมศึกษาให้ได้รับสัญชาติไทย

๓. กลุ่มคนไร้รากเหง้า ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่ขาดบุพการี หรือถูกทอดทิ้ง ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา ๑๐ ปี

๔. กลุ่มคนทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่มีผลงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

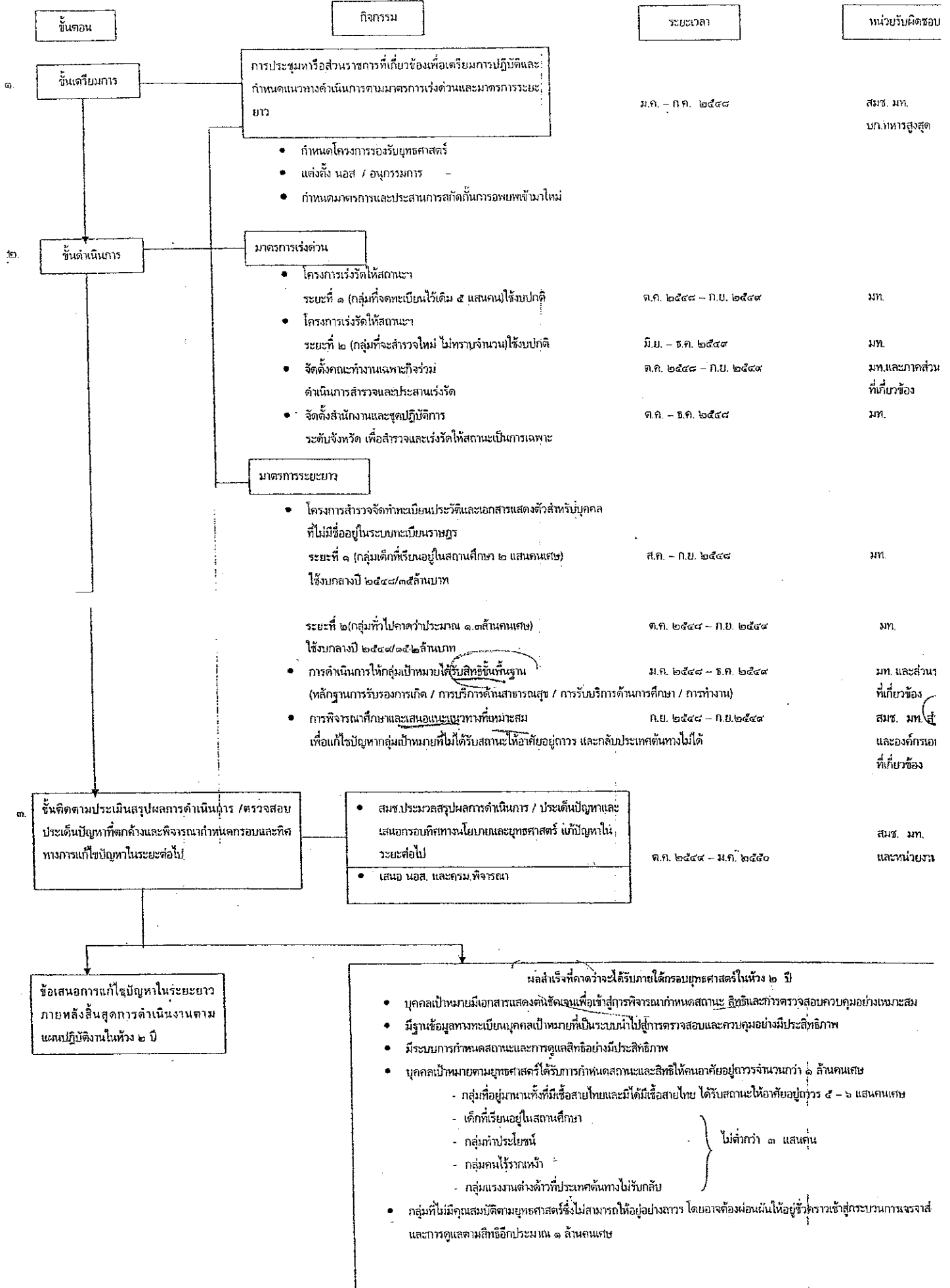
๕. กลุ่มคนแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ไม่สามารถกลับประเทศต้นทาง จะนำไปสู่การกำหนดสถานะที่เหมาะสม

๖. กลุ่มคนต่างด้าวอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถกลับประเทศต้นทาง และไม่มีคุณสมบัติในการได้รับสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร จะได้รับการกำหนดสถานะให้อาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

สรุปแผนปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์

(ม.ค. ๒๕๕๘ – ม.ค. ๒๕๕๙)

เอกสารแนบ ๓

ที่ นร ๐๕๐๔/ว(ล)๐๐๐๕

ที่ นร ๐๕๐๔/ว(ล)๐๐๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๔.๔/๑๔๒๕๐
ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๖/๐๐๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนมาก ที่ นร ๐๗๐๙.๑/๑๖๐
ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา
สถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ มาเพื่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ
ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙ ลงมติว่า

๑. อนุมัติในหลักการโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน
สำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคล
ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะ
และสิทธิของบุคคล ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้ความเห็นของ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ รวมทั้ง
ความเห็นของคณะรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้ ไปพิจารณาดำเนินงานด้วย

๑.๑ ให้ดำเนินโครงการข้างต้นด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สามารถ
ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ยังไม่มีสถานภาพที่ชัดเจนได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม และไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวของกระทรวงแรงงาน

๑.๒ ให้มีการติดตามดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการดังกล่าวอย่างใกล้ชิดและ
ต่อเนื่อง มิให้มีการปฏิบัติที่บิดเบือนไปจากเจตนารมณ์ของโครงการ

๑.๓ กรณีการให้สัญชาติไทยแก่บุคคลใด ต้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด และให้สัญชาติเท่าที่จำเป็นเท่านั้น สำหรับบุคคลที่เหลือาจพิจารณาให้สถานะอื่นแทน เพื่อให้สามารถอยู่ในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีสิทธิต่าง ๆ ตามสถานะที่ได้รับ เช่น กรณีสิทธิการได้รับการรักษาพยาบาลตามโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรคนั้น ใช้ได้สำหรับผู้ที่ได้รับสัญชาติไทยเท่านั้น สำหรับบุคคลที่ได้รับสถานะอื่นจะต้องชำระค่าบริการ ยกเว้นกรณีเป็นการให้การรักษาพยาบาลตามหลักมนุษยธรรม

๑.๔ ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใด ในการดำเนินโครงการข้างต้นจากบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย ในอัตราที่เหมาะสม เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐ

๒. สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการในข้อ ๑ ให้กระทรวงมหาดไทย ปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ได้รับ หรือพิจารณาใช้จากเงินเหลือจ่ายไปดำเนินการในโอกาสแรกก่อน หากยังไม่เพียงพอให้เห็นควรให้ กระทรวงมหาดไทยเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สุรชัย

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔ - ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ L1-21-49/014

www.cabinet.thaigov.go.th

ด่วนมาก

ที่ มท 0308.4/ 14250

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

๒3 ธันวาคม 2548

เรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำชี้แจงเรื่องข้อเสนอคณะรัฐมนตรี ฯ จำนวน 80 ชุด
2. โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตน สำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่อ
อยู่ในระบบทะเบียนราษฎร จำนวน 80 ชุด
3. โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ใน
ประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน ฯ จำนวน 80 ชุด
4. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ นร 0804/7567 ลงวันที่ 17
ตุลาคม 2548 จำนวน 80 ชุด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางของการกำหนดสถานะและสิทธิที่เหมาะสมแก่บุคคลไร้สถานะที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกกลุ่ม ตามที่สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติเสนอ โดยกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ประการ คือ 1) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ 2) ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐาน 3) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ และ 4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ และกำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี โดยมีคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ทำหน้าที่อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแลตามยุทธศาสตร์ ซึ่งการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ โดยให้จัดทำโครงการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการพิเศษเพื่อเร่งรัดในการกำหนดสถานะบุคคล รวมทั้งให้จัดตั้งสำนักงานและชุดปฏิบัติการในระดับจังหวัดรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ฯ นั้น

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำโครงการเพื่อรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว 2 โครงการ คือ โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรและโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อ

กันเป็น...

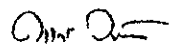
กันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล นำเสนอคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกชิตชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธาน และผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบโครงการรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 2 โครงการ ตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยให้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากงบกลาง ประจำปีงบประมาณ 2549

กระทรวงมหาดไทย จึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติโครงการและงบประมาณงบกลาง ประจำปีงบประมาณ 2549 เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลต่อไป ดังนี้

1. โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน สำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร งบประมาณ จำนวน 187,877,910 บาท (หนึ่งร้อยแปดสิบล้านเจ็ดพันแปดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยสิบบาทถ้วน)
2. โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล งบประมาณ จำนวน 65,336,800 บาท (หกสิบล้านสามแสนสามหมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)

จึงเรียนมาเพื่อให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(กมลศักดิ์ วันทน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักกิจการความมั่นคงภายใน

โทร. 0-2223-6740

๑๖/๙/๔๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....สำนักจัดการความมั่นคงภายในประเทศ.....โทร.๐-๒๖๒๕-๘๐๕๕.....

ที่..... นร ๐๘๐๔/๗๓๐๔..... วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง.....ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(นอส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์)

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขอเรียนสรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๕.๓๐ น. โดยมี รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งได้พิจารณาเรื่องสำคัญ รวม ๖ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ พิจารณาแผนปฏิบัติงานรองรับในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (ตามมติคณะรัฐมนตรี ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘)

ที่ประชุม ได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานรองรับยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งกำหนดดำเนินการภายใน ห้วง ๒ ปี ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ๑) ขั้นเตรียมการ (ม.ค. - ก.ค. ๒๕๕๘) ดำเนินการในเรื่องของการกำหนดแผนงานและองค์การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ ๒) ขั้นดำเนินการ (ค.ค. ๒๕๕๘ - ก.ย. ๒๕๕๙) ประกอบด้วยมาตรการระยะเร่งด่วน และ มาตรการระยะยาวในการแก้ไขปัญหาคนไร้สถานะในประเทศไทยทั้งระบบ รวมทั้งดำเนินการเรื่องการให้สิทธิต่างๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย และ ๓) ขั้นประเมินผล (ค.ค. ๒๕๕๙ - ม.ค. ๒๕๕๐) เพื่อสรุปผลการดำเนินการ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะต่อไป

ทั้งนี้ โดยมีข้อคิดเห็นว่า กิจกรรมภายใต้มาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน รวมทั้งดำเนินการในห้วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน จึงควรพิจารณาวางแผนการดำเนินการในรายละเอียดให้มีความชัดเจน และเป็นระบบยิ่งขึ้น

๑.๒ พิจารณาสถานการณ์ปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

ที่ประชุม ได้พิจารณาหลักการสำคัญของยุทธศาสตร์ฯ และมีข้อคิดเห็นว่า โดยที่หลักการของยุทธศาสตร์มีลักษณะเปิดกว้าง และยืดหยุ่น โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการรับรองสถานะและสิทธิขั้นพื้นฐาน ทำให้เกิดช่องว่างหรือจุดอ่อนที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้มีการอพยพเข้ามาใหม่เพิ่มขึ้น ขณะที่การสกัดกั้นป้องกัน กระทำได้ยาก นอกจากนั้นการเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมแก้ปัญหาอาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง เนื่องจากมีมุมมองต่อการแก้ปัญหาที่ต่างกัน

ที่ประชุมจึงพิจารณาเห็นสมควรให้มีการศึกษาทางวิชาการเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาคุดอ่อนดังกล่าว และควรมีการคัดกรองภาควิชาการ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างรอบคอบ เหมาะสม รวมทั้งให้มีการบูรณาการการผลักดันและป้องกันอย่างเข้มแข็ง จึงจึงเป็นการเฉพาะ

สำหรับ กรณีกลุ่มมุสลิมโรฮิงยา ซึ่งเรียกร้องขอสถานะตามยุทธศาสตร์ฯ เห็นสมควรให้มีการพิจารณากลับกรองโดยรอบคอบก่อน เนื่องจากยังมีประเด็นปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงหลายส่วน โดยให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติรีบไปตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมให้ชัดเจน ส่วนกลุ่มชาวเลมอร์แกน เป็นกลุ่มที่สมควรให้ความช่วยเหลือ เห็นควรนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการ

๑.๓ พิจารณาโครงการหลักรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ

ที่ประชุม ได้ให้ความเห็นชอบโครงการรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ๒ โครงการตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๑) โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร จำนวน ๑๘๖,๘๖๖,๕๐๐ บาท ซึ่งจะดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ (ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๕๘) สำรวจกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียน และสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ๒ แสนคนเศษ งบประมาณ ๓๕,๒๓๘,๐๐๐ บาท ระยะที่ ๒ (ต.ค. ๒๕๕๘ - ก.ย. ๒๕๕๙) สำรวจกลุ่มเป้าหมายทั่วไป ประกอบด้วยกลุ่มที่จดทะเบียนไว้เดิม ๕ แสนคน และกลุ่มอื่นๆ ประมาณ ๑ ล้านคนเศษ งบประมาณ ๑๕๒,๖๓๘,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ โดยขอรับการสนับสนุนจากงบกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๒) โครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์ฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้ที่จดทะเบียนไว้เดิมจำนวน ๕ แสนคนเศษ โดยใช้หลักเกณฑ์กำหนดสถานะใหม่ตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งการจัดตั้งสำนักงานและชุดปฏิบัติการระดับจังหวัด ให้ครบทุกจังหวัดเพื่อดำเนินการ งบประมาณ จำนวน ๖๕,๓๓๖,๘๐๐ บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ดำเนินการในห้วง ต.ค. ๒๕๕๘ - ก.ย. ๒๕๕๙

ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการสำรวจบุคคลเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ ให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการ และกฎระเบียบรองรับการสำรวจ ให้สามารถครอบคลุมการแก้ไขปัญหาคนไร้สถานะในประเทศไทยทั้งระบบ การให้ความคุ้มครองบุคคลเป้าหมายให้สามารถอาศัยอยู่ในประเทศได้ชั่วคราวระหว่างรอการสำรวจ และพิสูจน์สถานะ รวมทั้งการสร้างหลักประกันในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ และการป้องกันปัญหาผลกระทบและจุดอ่อนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ พิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ นอส.

ที่ประชุม มีมติเห็นชอบหลักการให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ นอส. รวม ๓ คณะ ตามข้อเสนอของ สมช. ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการอำนวยการประสานงาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน ๒) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการสำรวจเพื่อจัดทำเอกสารแสดงตนและการเร่งรัดให้สถานะตามยุทธศาสตร์ มีอธิบดีกรมการปกครองเป็นประธาน และ ๓) คณะอนุกรรมการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะสิทธิของบุคคล ซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์ในการได้รับสถานะให้อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง ของสมช. เป็นประธาน โดยมีผู้แทนประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กรพัฒนาเอกชน

ทั้งนี้ ให้ประธาน นอส.เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กรพัฒนาเอกชน เข้าร่วมประชุมอนุกรรมการทุกครั้ง

๑.๕ พิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ กรณีปัญหาบุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง (เอกสารแนบ)

ที่ประชุม มีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑) กรณีกลุ่มที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทยขอสัญชาติไทย และขอสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย จำนวนประมาณ ๑.๕ แสนคน ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓ เดือน ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นลำดับแรกก่อน โดยเห็นควรให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ รับผิดชอบแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการเฉพาะ

๒) กรณีกลุ่มที่อพยพเข้ามาหลัง ๓ ตุลาคม ๒๕๒๘ จำนวนประมาณ ๒.๒ แสนคน ซึ่งมติกรม. ๒๓ ส.ค. ๒๕๔๘ มิได้ผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวอีก ทำให้มีสถานะเป็นคนหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย คนกลุ่มนี้โดยข้อเท็จจริงแล้วอาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ไม่สามารถส่งกลับได้ และกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว ซึ่งเดิม กรม. เคยมีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อพิสูจน์สถานะเป็นรายปี คนกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาด้านยุทธศาสตร์ฯ ดังนั้น จึงควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนการผ่อนผันการอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ โดยให้นำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนครบถ้วน เกี่ยวกับบุคคลบนพื้นที่สูง พร้อมกับเหตุผลที่เสนอขอผ่อนผันเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาทบทวนการผ่อนผันให้คนเหล่านี้อาศัยอยู่ชั่วคราวอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา กำหนดแผนงาน และมาตรการรองรับการแก้ไขปัญหามลพิษบนพื้นที่สูงข้างต้นอย่างเป็นระบบ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

๑.๖ พิจารณาปัญหาชาวกะเหรี่ยงบ้านห้วยแห้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ขอสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นว่า จากข้อเท็จจริงคนกลุ่มนี้ เป็นผู้ที่ยอพยพเข้ามาอยู่อาศัยมาแล้ว แต่ดกสำรวจ ถือเป็นกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ สมควรนำเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหามาได้ ยุทธศาสตร์ฯ แต่จากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจดทะเบียนเป็นแรงงานต่างด้าว ทำให้เกิดปัญหาซึ่งกระทบต่อการได้รับสิทธิในการกำหนดสถานะ ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขปัญหานี้ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการ

๑.๗ ประเด็นข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ในการกำหนดสถานะบุคคลว่า จะต้องอยู่บนฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ ถูกต้อง โดยมีแผนปฏิบัติงานรองรับ และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้สถานะต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน พร้อมกับให้ข้อสังเกตเรื่องเงื่อนไขระยะเวลาภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งกำหนดให้บุคคลที่ยอพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นเวลา ๑๐ ปี (อพยพเข้ามาก่อน ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘) มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ว่าอาจเป็นปัจจัยดึงดูดให้มีการอพยพเข้ามาใหม่ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ และหากเกิดปัญหาหรือผลกระทบที่รุนแรง สามารถเสนอทบทวนให้เหมาะสม เพื่อผลดีต่อผลประโยชน์ และความมั่นคงโดยรวมของชาติ

๒. จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา ดังนี้

๒.๑ เห็นชอบผลการประชุมตามข้อ ๑ เพื่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป

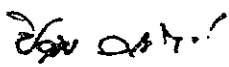
๒.๒ เห็นชอบให้นำผลการประชุมเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ใน ๒ ประเด็น คือ

๑) อนุมัติงบกลางปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เพื่อดำเนินการโครงการรองรับยุทธศาสตร์ ๒ โครงการ ตามข้อ ๑.๑

๒) แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงตามข้อ ๑.๕

- เห็นชอบ

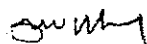
พล.ต.อ.

(วิชชัย วรณสถิตย์)

รอง นรม.

13 ต.ค. 2548

พลเอก

(วินัย ภัททิยกุล)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สรุปการขยายเวลาแผนปฏิบัติการ
ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(ม.ค. ๒๕๕๐ – ม.ค. ๒๕๕๒)

	ขั้นตอน	กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑.	ขั้นเตรียมการ	- ปรับปรุง นอส. และแต่งตั้งอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ประชุม นอส. และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยการประสานงาน - เสนอขอรับการสนับสนุนงบกลาง เพื่อดำเนินโครงการสำรวจเป็นกรณีเร่งด่วน - จัดประชุมสัมมนาเพื่อบูรณาการทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาพร้อมกัน	ม.ก. - ก.พ. ๒๕๕๐ ม.ก. ๒๕๕๐ - ม.ก. ๒๕๕๒ ม.ก. - ก.พ. ๒๕๕๐ ก.พ. - มี.ค. ๒๕๕๐	สมช. สมช. สมช., มท.
๒.	ขั้นดำเนินการ	- ดำเนินโครงการสำรวจฯ - พิจารณากำหนดกรอบการให้สิทธิพื้นฐาน (การสาธารณสุข การทำงานอื่น ๆ ที่จำเป็น) - การเร่งรัดกำหนดสถานะ - จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจร่วมชุดปฏิบัติการ และสำนักงานระดับจังหวัด - การสกัดกั้นและป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ - การพิจารณาศึกษา เสนอแนะแนวทางต่อกลุ่มที่มีได้รับการกำหนดสถานะและกลับประเทศต้นทางไม่ได้	ม.ก. - ม.ก. ๒๕๕๒ ม.ก. ๒๕๕๐ - ม.ก. ๒๕๕๒ มี.ค. - พ.ค. ๒๕๕๐ ม.ก. ๒๕๕๐ - ก.ย. ๒๕๕๑ ม.ก. ๒๕๕๐ - ก.ย. ๒๕๕๑	ม.ท., พม. สธ., รง. และ ยธ. มท. และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สมช. บก.ทหารสูงสุด
๓.	ขั้นติดตามประเมินผล	จัดประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผล	ม.ก. ๒๕๕๐ - ก.ย. ๒๕๕๑	สมช., มท.
๔.	ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ที่	- บุคคลเป้าหมายมีเอกสารแสดงตนชัดเจนเพื่อเข้าสู่การพิจารณากำหนดสถานะ สิทธิและการตรวจสอบควบคุมอย่างเหมาะสม - มีฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลเป้าหมายที่เป็นระบบนำไปสู่การตรวจสอบและควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ - มีระบบการกำหนดสถานะและการดูแลสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ - บุคคลเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ได้รับการกำหนดสถานะ และสิทธิให้คนอาศัยอยู่ถาวรจำนวนกว่า ๑ ล้านคนเศษ - กลุ่มที่อยู่มานานทั้งที่มีเชื้อสายไทยและมีไม่มีเชื้อสายไทย ได้รับสถานะให้อยู่อย่างถาวร ๕ - ๖ แสนคนเศษ - เด็กที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา - กลุ่มทำประโยชน์ - กลุ่มคนไร้รายทาง - กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ประเทศต้นทางไม่รับกลับ - กลุ่มที่ไม่มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์ซึ่งไม่สามารถให้อยู่อย่างถาวร โดยอาจต้องผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเข้าสู่กระบวนการเจรจาส่งกลับและได้รับการดูแลตามสิทธิที่เหมาะสมอีกประมาณ ๑ ล้านคนเศษ	ไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านคน	

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๙๙/๒๕๔๘

เรื่อง ปรับปรุงคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มคนที่ไม่มียุทธฐานะชัดเจนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และกำหนดแนวทางการคุ้มครองดูแลด้านสิทธิ รวมทั้งสร้างระบบการจัดการปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายในสังคมผ่านการดำเนินการขององค์กรบริหารจัดการซึ่งมีองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อให้การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ยกเลิกองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์)	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	รองประธานกรรมการ (๑)
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ (๒)
๔. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๕. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

๑๐. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๓. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๔. ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑๕. ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑๖. ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑๗. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑๙. อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการ
๒๐. ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง-
ตามที่ประธานกรรมการเห็นสมควร	กรรมการ
๒๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง-
ตามที่ประธานกรรมการเห็นสมควร	กรรมการ
๒๒. รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
และเลขานุการ
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน
กรมการปกครอง	กรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๓๕ /๒๕๔๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

โดยที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มคนที่ไม่มิสถานะชัดเจนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และกำหนดแนวทางการคุ้มครองดูแลด้านสิทธิรวมทั้งสร้างระบบการจัดการปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายในสังคม ผ่านการดำเนินการขององค์กรบริหารจัดการซึ่งมีองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เรียกโดยย่อว่า “นอส.” มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์)	ประธานกรรมการ
๑.๒	รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๔	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๕	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑.๖	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๗	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๘	ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๙	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๑๑	ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๒	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๓	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ

๑.๑๖	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๗	อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑.๑๘	อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ
๑.๒๑	รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและ
เลขานุการ
๑.๒๒	ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓	ผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน
กรมการปกครอง	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

- ๒.๑ พิจารณากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
- ๒.๒ อำนาจการประสานงาน กำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
- ๒.๓ พิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๒.๔ พิจารณาสั่งแนะแนวทางการปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ๒.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น
- ๒.๖ ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

**ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
มติกรม. เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘**

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

๑. ความสำคัญของปัญหา

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานะและสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยหลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีทั้งในส่วนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ถูกสำรวจจากทางราชการ และกลุ่มที่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยบางส่วนไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้จำนวนประมาณ ๑ - ๒ ล้านคนเศษและมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สถานภาพการดำรงชีวิตของบุคคลดังกล่าวไม่เอื้อต่อความมั่นคงและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นหากปล่อยไว้โดยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาก็จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาวอย่างรุนแรง โดยผลกระทบดังกล่าวไม่จำกัดเฉพาะที่จะเกิดจากกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้โดยตรงเท่านั้น แต่จะรวมถึงกลุ่มบุตรหลานที่จะเกิดขึ้นในภายหลังซึ่งจะมีปัญหาด้านสังคมตามมา อันจะเป็นการเพิ่มความรุนแรงของสภาพปัญหาให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

๑.๒ อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาแม้ทางราชการจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความคืบหน้าไประดับหนึ่ง แต่การแก้ไขปัญหายังขาดวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบ และยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาในเรื่องกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาในเรื่องทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๓ การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้พื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของคนกลุ่มดังกล่าว โดยจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และมาตรการที่เหมาะสมครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในภาพรวมอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพรวมทั้งมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๒. กรอบความคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์

๒.๑ แนวทางตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า “ประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามีมานานแล้ว แต่ก็ยังไม่เป็นคนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยแท้จริง เขาอยู่และเกิดในเมืองไทย แต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติเหมือนกัน เพราะว่าถ้าหากว่ามีคนที่อยู่ในเมืองไทยและก็มีความน้อยใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป”

๒.๒ แนวคิดยุทธศาสตร์ต้นวิธีเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนพื้นฐานของการยอมรับความจริง การพหุคัศริความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ทศนคติที่ดีต่อกัน และตระหนักในคุณค่าความหลากหลายของความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม

๒.๓ หลักการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและความมั่นคงของชาติ

๒.๔ การยอมรับความจริงว่ามีกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบางกลุ่มที่ไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ การบริหารจัดการจึงอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ

๒.๕ การรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายไทยแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่ผูกพันประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๒.๖ ครอบคลุมการแก้ไขปัญหทั้งในปัจจุบันและป้องกันปัญหาในอนาคต โดยมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ชัดเจนและแก้ไขปัญหายั่งยืน

๒.๗ การมีฐานข้อมูลกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่ชัดเจนอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืน ประสิทธิภาพและการมีเอกสารแสดงตนเพื่อการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานระหว่างรอการพิสูจน์สถานะ

๒.๘ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงประชาคมระหว่างประเทศและประเทศต้นทางเข้ามามีส่วนรับรู้และร่วมมือในการแก้ปัญหา

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มคนที่ไม่มียสถานะชัดเจน หรือมีสถานะที่ไม่เอื้อต่อการใช้สิทธิในการพัฒนาที่เหมาะสมตามศักยภาพของตน ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มคนดังกล่าวสามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม รวมทั้งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้ตามศักยภาพที่ตนมี

๓.๒ เพื่อให้การคุ้มครองดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อกลุ่มคนที่ไม่มียสถานะใด ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลทั้งทางด้านการมั่นคงและสิทธิมนุษยชน ไม่เกิดปัญหาผลกระทบต่อประเทศในระยะยาวในทุกด้าน รวมทั้งนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายเพื่อกำหนดสถานะและสิทธิรองรับที่เหมาะสม

๓.๓ เพื่อให้มีแนวทางการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลอย่างเป็นระบบ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓.๔ เพื่อปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ ให้ลดความหวาดระแวง ความไม่ไว้วางใจ จนส่งผลให้เกิดการปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวในเชิงลบ อาทิ การมีทัศนคติว่าบุคคลไร้สถานะส่วนใหญ่จะเกี่ยวพันกับพฤติกรรมในการลักลอบค้ายาเสพติดหรือตัดไม้ทำลายป่า การมองว่าบุคคลไร้สถานะเป็นภาระที่สังคมจะต้องคอยดูแล เป็นต้น

๓.๕ เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานโดยสุจริตให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานและลดโอกาสในการแสวงประโยชน์โดยทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น

๓.๖ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ของกลุ่มคนที่ไม่มียสถานะ โดยการกำหนดมาตรการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชน ภาพลักษณ์ของประเทศ และสอดคล้องกับสถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

๔. ยุทธศาสตร์

๔.๑ ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ

๔.๑.๑ ดำรงและจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรเพื่อให้ทราบที่มาและสถานะการดำรงอยู่ของคนกลุ่มนี้ อันจะนำไปสู่การพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสม

๔.๑.๒ ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณากลับกรองคำร้องขออนุมัติสถานะโดยการลดกระบวนการและขั้นตอนการพิจารณาที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งลดการใช้ดุลยพินิจที่เกินส่วนของเจ้าหน้าที่

๔.๑.๓ กำหนดกรอบการพิจารณากำหนดสถานะให้แก่บุคคลที่มีปัญหาในเรื่องสถานะและสิทธิ ดังนี้

๑) กรณีบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศ

(๑) ดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลที่มีเชื้อสายไทยที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยของคนต่างด้าวตามข้อ (๑) ที่ได้รับแปลงสัญชาติเป็นไทยหากพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้สืบสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว

(๓) ให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่บุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทยและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง หรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใด ๆ กับประเทศต้นทางตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๔) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรของคนต่างด้าวตามข้อ (๓) ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

๒) กรณีเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทยแต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑) ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดหรืออาศัยอยู่ในประเทศและจบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้กระบวนการให้สัญชาติให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๒) สำหรับเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑)

๓) กรณีบุคคลที่ไร้รากเหง้า

ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์และมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานอย่างน้อย ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทยและมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะเป็นบุตรบุญธรรมตามคำสั่งของศาล เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย

๔) กรณีบุคคลที่มีคุณสมบัติประโยชน์แก่ประเทศชาติ

ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลซึ่งมีผลงาน/ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ในด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการกีฬา รวมทั้งด้านอื่น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีมหาดไทยเห็นสมควร

๕) กรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ได้รับการจดทะเบียนแต่ไม่สามารถเดินทางกลับได้เนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ ให้ได้รับสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศชั่วคราว และเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑) - ๔) หากไม่สามารถกำหนดสถานะได้ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสถานะโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชนพิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมตามมาตรการระยะยาวแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๖) กรณีคนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑) - ๕) และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้สิทธิการอาศัยอยู่ชั่วคราวแก่กลุ่มคนต่างด้าวทั้งในส่วนที่ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้วและที่จะมีการสำรวจจดทะเบียนเพิ่มเติม ซึ่งไม่มีคุณสมบัติใน

การขอรับสถานะตามหลักเกณฑ์ข้างต้นดังกล่าว และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ โดยบุคคลดังกล่าวต้องไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการ ซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน พิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมดังปรากฏตามมาตรการระยะยาวแนบท้ายยุทธศาสตร์ เช่นเดียวกับกรณีใน ข้อ ๕)

๔.๑.๔ ให้ใช้แนวทางการให้สถานะก่อนและให้ดำเนินการถอนสถานะได้ใน ภายหลังตามกฎหมายปกครองหากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๑.๕ มอบอำนาจในการอนุมัติสถานะลงไปสู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อรองรับ ในการดำเนินการต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

๔.๑.๖ เปิดโอกาสให้ภาควิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน ขั้นตอนการพิจารณาคำร้องขอสถานะอย่างเป็นระบบในรูปของคณะกรรมการที่มีผู้เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นกรรมการ

๔.๑.๗ สร้างความเข้าใจทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการ ดำเนินการต่อกลุ่มคนที่ไม่มียุทธศาสตร์และการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถอาศัยอยู่ใน สังคมไทยได้อย่างสมานฉันท์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

๔.๒.๑ กรณีมีชื่ออยู่ในทะเบียนของทางราชการแต่ยังไม่มีสถานะที่ถูกตั้งตาม กฎหมาย หรือคำร้องขอสถานะอยู่ระหว่างการพิจารณา หรือภาครัฐอยู่ระหว่างการพิจารณา กำหนดนโยบาย ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยดำเนินการเพื่อให้คนเหล่านี้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

๔.๒.๒ กรณีไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียน ให้ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียน ประวัติควบคุม โดยในเบื้องต้นสมควรให้สิทธิขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็นตามหลักมนุษยธรรม อย่างไรก็ดีตามในภายหลังเมื่อตรวจพบว่ามีภูมิปัญญาที่ชัดเจนในประเทศต้นทางให้ดำเนินการ

ส่งกลับ แต่ในกรณีไม่สามารถส่งกลับได้ หรืออยู่ระหว่างกระบวนการกำหนดสถานะหรืออยู่ระหว่างการประสานประเทศต้นทางเพื่อตรวจสอบสถานะและภูมิลำเนา ให้พิจารณาให้สิทธิขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกันกับ กรณี ๔.๒.๑

๔.๓ ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกและเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๔.๓.๑ ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาคนและชุมชนชายแดนในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ประชาชนชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านดำรงชีวิตอยู่ได้ในพื้นที่ถิ่นกำเนิด โดยไม่จำเป็นต้องอพยพเข้ามาในเขตไทย

๔.๓.๒ ใช้ประโยชน์จากบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในประเทศต้นทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสถานะแวดล้อมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาในประเทศไทย

๔.๓.๓ เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการป้องกันและสกัดกั้นการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอย่างไม่ถูกต้อง

๔.๓.๔ เพิ่มความเข้มข้นในการปฏิบัติและการควบคุมทางทะเบียน โดยเฉพาะการแจ้งเกิดและการย้ายถิ่นที่อยู่ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวตนและการกำหนดสถานะในอนาคต

๔.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

๔.๔.๑ กำหนดให้มีมาตรการรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๒ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลรวมทั้งการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานการดำเนินการร่วมกันเพื่อบู๊วไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

๔.๔.๔ ให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ มีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งพิจารณาดำเนินการให้สถานะตามมาตรการเร่งด่วนแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๕ กำหนดแผนงาน/โครงการและสร้างระบบติดตามแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจน

๔.๔.๖ สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลสถานะบุคคลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ครอบคลุมถึงระดับอำเภอและให้มีการจัดจ้างบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบ รวมทั้งชุดปฏิบัติการในอำเภอและหน่วยเคลื่อนที่

๔.๔.๗ ปรับทัศนคติของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน โดยการใช้แนวทางตามยุทธศาสตร์สันติวิธีที่อยู่บนพื้นฐาน การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน การมีทัศนคติที่ดีต่อกัน และการให้คุณค่าของความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

๔.๔.๘ ให้มีแนวทางบริหารจัดการอย่างโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยสุจริตมิให้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ

๔.๔.๙ ให้ประเทศเพื่อนบ้านเห็นความสำคัญในความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหาบุคคลที่ไม่มีสถานะ และให้องค์กรระหว่างประเทศให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนและชุมชนชายแดนในประเทศต้นทาง

๔.๔.๑๐ บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อพยพเข้ามาใหม่ และขบวนการนำพา

๔.๔.๑๑ จัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายตามความรุนแรงของปัญหา เพื่อเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑ มีแนวทางการบริหารจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ครบวงจร ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการ มีการมอบหมายการดำเนินการที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้มีแผนงานและงบประมาณรองรับอย่างเหมาะสม และมีเป้าหมายชัดเจน รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๕.๒ ดำเนินการให้เกิดการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของภาครัฐ โดยภาคเอกชนและภาคประชาชนให้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้บรรลุผล

๕.๓ รายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ

หมายเหตุ สำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงเพื่อรอการส่งกลับ และแรงงานต่างด้าว (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ได้รับการจดทะเบียนและสามารถปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง โดยได้รับการยอมรับจากประเทศต้นทาง จะอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้เฉพาะข้อ ๔.๑.๑

มาตรการรองรับยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

ข้อเท็จจริงของปัญหา

๑. ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะบุคคล ซึ่งกระทบต่อสถานภาพและสิทธิขั้นพื้นฐานการดำรงชีวิต และหากปล่อยทิ้งไว้จะก่อให้เกิดปัญหาสังคมในระยะยาว โดยเฉพาะบุตรหลานที่เกิดขึ้นในภายหลัง ประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งแบ่งตามเงื่อนไขของสถานการณ์และปัญหาเป็น ๗ กลุ่มคือ

๑.๑ กลุ่มที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมในประเทศไทยแต่ถูกสำรวจจากทางราชการ ทำให้ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาซึ่งที่ผ่านมาได้มีการแก้ไขปัญหาระดับหนึ่ง โดยการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ปัจจุบันกรมการปกครองกำหนดกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ไว้จำนวน ๕๐,๗๑๕ คน ดำเนินการกำหนดสถานะไปแล้ว ๗๓,๑๓๓ คน คงเหลือที่เป็นปัญหาอีก ๑๗,๖๐๖ คน ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขปัญหา

๑.๒ กลุ่มที่อพยพมาจากนอกประเทศแต่อาศัยอยู่มานานหรือทำประโยชน์ ซึ่งสุดท้ายทางราชการยินยอมกำหนดสถานะให้อยู่ในประเทศไทยอย่างถาวร อาทิ ชาวเวียดนาม อพยพ อดีตทหารจีนคณะชาติ โดยกำหนดให้มีสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและสำหรับบุตรที่เกิดในประเทศไทยจะได้รับสัญชาติไทย และในส่วนกลุ่มที่มีเชื้อสายไทยจะได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย คนกลุ่มนี้มีจำนวนรวมประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ คน ได้รับสถานะไปแล้ว ๕๓,๐๐๐ คงเหลือกลุ่มปัญหาที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอสถานะตามแนวทางที่ทางราชการกำหนดจำนวนประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน

๑.๓ กลุ่มที่อพยพมาจากนอกประเทศและยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ประกอบด้วยกลุ่มคนจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยบางส่วนมีเชื้อสายไทยซึ่งไม่ยอมเดินทางกลับประเทศต้นทาง เนื่องจากเหตุผลต่างๆ อาทิ ความไม่ปลอดภัย ประเทศต้นทางไม่ยอมรับ ทั้งนี้ บางส่วนอาจอาศัยอยู่มานานจนมีความผสมกลมกลืน ทั้งนี้ทางราชการได้มีการสำรวจและจัดทะเบียนควบคุมและผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรมมีจำนวนประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน

๑.๔ กลุ่มคนที่ทางราชการมีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะโดยมีเป้าหมายในเรื่องของการส่งกลับชัดเจน ได้แก่ ๑) ผู้หนีภัยการสู้รบซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งทางราชการกำหนดให้อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และ ๒) แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) โดยในส่วนของแรงงานต่างด้าวทางราชการได้สำรวจและจัดทำทะเบียนเพื่อปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว โดยการสำรวจจะรวมบุตรหลานที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วย มีจำนวน ๑.๒ ล้านคนเศษ โดยจำนวนนี้อาจมีจำนวนหลายแสนคนที่มีแนวโน้มจะไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ เนื่องจากประเทศต้นทางอาจอ้างว่าไม่ใช่คนของประเทศตน ซึ่งจะต้องนำมาบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์นี้ต่อไป

๑.๕ กลุ่มคนไร้รากเหง้าซึ่งไม่ทราบที่มาหรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวที่ชัดเจน โดยไม่มีประเทศต้นทางใดยอมรับ รวมทั้งไม่ได้มีการกำหนดสถานะใด ๆ ให้แก่คนกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ที่สำคัญคือกลุ่มคนที่ขาดบุพการี หรือบุพการีถูกทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนได้ชัดเจน

๑.๖ กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มคนที่มีปัญหาในเรื่องสถานะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวจะประสบปัญหาในเรื่องการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษา กลุ่มบุคคลดังกล่าวตามที่สามารถสำรวจได้ในปัจจุบันคาดว่าจะมีจำนวนประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน

๑.๗ กลุ่มบุคคลต่างด้าวอื่น ๆ ที่ไม่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎรของทางราชการ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบจำนวนที่แน่นอนและกำหนดแนวทางบริหารจัดการและให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม

๒. สำหรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกรณีกลุ่ม ๑.๑ และ ๑.๒ คือ บางส่วนยังไม่ได้รับสถานะตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการพิจารณามีความซับซ้อนและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ทำให้ไม่ได้รับสถานะตามที่กำหนดและส่งผลกระทบต่อสิทธิที่พึงได้รับ แต่ในส่วนของกลุ่ม ๑.๓ และ ๑.๔ มีปัญหาสำคัญคือ การกำหนดให้สถานะในลักษณะการผ่อนผันให้อยู่อาศัยอยู่ชั่วคราวเป็นเวลานานโดยไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนจะส่งผลกระทบต่อสถานภาพการดำรงชีวิตของคนกลุ่มนี้โดย

เฉพาะบุตรหลานที่เกิดภายหลัง ซึ่งจะเกิดปัญหาด้านสังคมในระยะยาวสำหรับกลุ่มที่ ๑.๕ และ ๑.๖ อยู่ในขั้นเริ่มต้นของการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีการกำหนดสถานะที่ชัดเจนจะมีผลกระทบต่อสถานภาพและการดำรงอยู่ในสังคมในลักษณะเช่นเดียวกัน ในส่วนของกลุ่มที่ ๑.๗ เป็นกลุ่มที่ควรต้องดำเนินการแยกแยะกำหนดสถานะให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาในระยะยาวที่อาจจะเกิดขึ้น

กรอบของมาตรการและแนวทางดำเนินการ

มาตรการแก้ไขปัญหามูลนิธิที่มีปัญหาสถานะและสิทธิเป็นมาตรการที่ออกเพื่อรองรับปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นี้ โดยจะกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาดำเนินการแก้ไข ปัญหาในเรื่องสถานะและสิทธิของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ บนพื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๑. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ จำนวน ๔ มาตรการ ดังนี้

๑.๑ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน

๑.๒ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้า

๑.๓ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษแก่ประเทศ

๑.๔ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางเนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ

๑.๕ มาตรการเร่งด่วนในการบริหารจัดการ

๒. มาตรการระยะยาวจำนวน ๔ มาตรการ ดังนี้

๒.๑ มาตรการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

๒.๒ มาตรการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

๒.๓ มาตรการในการพิจารณาและกำหนดสถานะที่เหมาะสมแก่กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

๒.๔ มาตรการในการบริหารจัดการ

คำแนะนำในการดำเนินการ

ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำมาตรการนี้ไปกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการ โดยส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักให้เร่งรัดในการดำเนินการ และเร่งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบเพื่อเป็นการประสานและการติดตามประเมินผลต่อไป

มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะ

๑. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย
ติดต่อกันเป็นเวลานาน
๒. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้า
๓. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษแก่ประเทศ
๔. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง
เนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ
๕. มาตรการเร่งด่วนในการบริหารจัดการ

๑. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑. การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดสถานะให้แก่กลุ่มที่มีเชื้อสายไทย	- เพื่อให้มีการพิจารณาอนุมัติสถานะที่เหมาะสมให้แก่บุคคลเชื้อสายไทยและบุตรที่เกิดในประเทศไทย ซึ่งทางราชการได้สำรวจและจัดทำทะเบียนไว้แล้ว จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ คนเศษ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ทางราชการเป็นกรณีพิเศษ โดยกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี	๑. ให้ยึดแนวทางในการให้สถานะก่อนและดำเนินการถอนสถานะในภายหลังหากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติเป็นหลักในการดำเนินการ ๒.ให้นำหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้มาใช้ในการกำหนดสถานะบุคคลที่มีเชื้อสายไทย ๒.๑ ให้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังนี้ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป (มาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และ มาตรา ๑๐ , ๑๑, ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘) - มีเชื้อสายไทย - มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการและภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยหรืออาศัยอยู่ในเขตควบคุมหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตร. ๑๓	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ - คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในพื้นที่ - ให้ดำเนินการในพื้นที่

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		- ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ ต้นทางได้ - มีความประพฤติดีและประกอบ อาชีพสุจริต ๒.๒ บุตรของคนต่างด้าวตามข้อ ๒.๑ ซึ่ง ได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้ได้รับ สัญชาติไทยตามมาตรา ๑ ทวิ วรรค ๒ แห่ง พระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้สืบสายโลหิตของบุคคล ดังกล่าว อนึ่งเมื่อ รว.มท.สั่งเฉพาะรายให้บุคคลที่ มีคุณสมบัติตาม ๒.๑ – ๒.๒ ได้สัญชาติไทย แล้ว หากมีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่ามี พฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของ ประเทศให้หน่วยงานรับผิดชอบถอนสัญชาติ ไทยตามกฎหมาย	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อ พิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในทันที

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๒. การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดสถานะแก่กลุ่มที่มีเชื้อสายไทย	- เพื่อให้การพิจารณาอนุมัติสถานะให้แก่บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน และมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ซึ่งได้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนไว้แล้วจำนวนประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คนสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี	๑. ให้ยึดแนวทางในการให้สถานะก่อนและดำเนินการถอนสถานะในภายหลังหากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติเป็นหลักในการดำเนินการ ๒. ให้นำหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้มาใช้ในการกำหนดสถานะบุคคล ๒.๑ ให้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ประเภทคนไร้สัญชาตินอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวโดยอาศัยมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- มาตรการนี้ใช้บริหารจัดการกับบุคคลที่ทางการได้สำรวจและจัดทำทะเบียนไว้แล้ว ส่วนกลุ่มบุคคลที่ยังไม่อยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการให้ดำเนินการสำรวจ และใช้แนวทางการบริหารจัดการตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรการระยะยาวของยุทธศาสตร์นี้ - มาตรการนี้มีได้นำไปบังคับใช้กับกรณีผู้หนีภัยการสู้รบและแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๑ สัญชาติ คือ พม่า ลาว และ กัมพูชา ซึ่งมีแนวทางการบริหารจัดการเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว - ให้ดำเนินการในทันที

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		- มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยหรืออาศัยอยู่ในเขตควบคุมหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนทร. ๑๓ หรือเอกสารอื่น ๆ ของทางราชการและอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันอย่างน้อย ๑๐ ปีขึ้นไป นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติยุทธศาสตร์นี้ - มีทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวที่ทางราชการกำหนด - ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใด ๆ กับประเทศดังกล่าว - มีความประพฤติดีและ/หรือประกอบอาชีพสุจริต ๒.๒ ให้บุตรของคนต่างด้าวตามข้อ ๒.๑ ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยที่มีคุณสมบัติดังนี้ได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๙ ทวิ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๓๕	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในทันที

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		- เป็นบุตรที่สืบสายโลหิตจากบิดาและมารดาที่เป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๑๕ มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรืออาศัยอยู่ในเขตควบคุม หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.๑๓) - มีทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวที่ทางราชการกำหนด อนึ่งเมื่อ รมว.มท. สั่งเฉพาะรายให้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒.๑ – ๒.๒ ได้สัญชาติไทยแล้ว หากมีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่ามีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ให้หน่วยงานรับผิดชอบถอนสัญชาติไทยตามกฎหมาย		

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๓. การลดขั้นตอนและ การเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ในการพิจารณา อนุมัติสถานะ	เพื่อให้การพิจารณาอนุมัติ สถานะสามารถดำเนินการได้ อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน	๑. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณามอบอำนาจในการอนุมัติสถานะ ให้แก่ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง โดยการมอบอำนาจ ให้กำหนดขอบเขต/อำนาจหน้าที่และแนวทาง ปฏิบัติที่ชัดเจน ๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โครงการพิเศษเพื่อเร่งรัดในการกำหนด สถานะบุคคลเพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ในมาตรการนี้ โดยให้มีการกำหนดงบประมาณ และบุคลากรดำเนินการอย่างชัดเจน ๓. ให้ มท.พิจารณาจัดตั้งสำนักงานและชุด ปฏิบัติการในระดับจังหวัดปฏิบัติหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ ระดับจังหวัดเพื่อพิจารณาดำเนินการเร่งรัด การรับและการพิจารณากลับกรองคำร้องขอ สถานะและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องใน จังหวัดที่มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก และให้ จัดสรรเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในการ ดำเนินการเข้าปฏิบัติงาน โดยมีการพิจารณา	- กระทรวงมหาดไทย	- ให้ดำเนินการในทันที

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		บำเหน็จพิเศษสนับสนุนอย่างเหมาะสม และ ให้มีผู้แทนจากภาควิชาการและองค์กรพัฒนา เอกชนเข้ามาเป็นองค์ประกอบของ คณะกรรมการในการพิจารณาดำเนินการด้วย ๔. ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์แนวทาง ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการนี้อย่าง รวดเร็วและทั่วถึง		

๒. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้า

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑. ดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรของทางราชการ	เพื่อตรวจสอบและกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนก่อนพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในภาพรวมทั้งระบบเพื่อลดผลกระทบเชิงลบด้านสิทธิมนุษยชน โดยกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี	๑. นำเสนอ กรม.ขออนุมัติงบประมาณและโครงการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร โดยกำหนดวิธีการสำรวจ บุคลากรในการดำเนินการอย่างชัดเจน และขออนุมัติงบประมาณดำเนินการเป็นกรณีเร่งด่วนเป็นการเฉพาะ ๒. ประสานความร่วมมือในการดำเนินการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในพื้นที่
๒. การให้สถานะแก่บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง	เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนหลายพันคนที่ได้รับสถานะและมีสถานภาพการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมตามข้อเท็จจริง	๑. กลุ่มบุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ที่มีคุณสมบัติดังนี้ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง - มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรตามมาตรการข้อ ๑ - อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันอย่างน้อย ๑๐ ปีขึ้นไป นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติยุทธศาสตร์	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในพื้นที่

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๓. การให้สิทธิขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมแก่บุคคลที่ได้รับการสำรวจตามมาตรการในข้อ ๑	เพื่อให้บุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรตามมาตรการในข้อ ๑ แต่ยังไม่มีความสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมายได้รับสถานะที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต	- มีความประพฤติดี และ/หรือประกอบอาชีพสุจริต ๒. บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะเป็นบุตรบุญธรรมตามคำสั่งของศาลให้ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยดำเนินการให้บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรจากมาตรการในข้อ ๑ แต่ยังไม่มีความสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมายได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นตามกรอบที่ยุทธศาสตร์กำหนดเพื่อให้เข้าถึงการบริการของภาครัฐในด้านต่าง ๆ อาทิ การทำงาน การได้รับบริการสาธารณสุข การศึกษา การเดินทาง และเร่งพิจารณาให้สถานะตามข้อเท็จจริงในแต่ละกลุ่มตามหลักเกณฑ์ในยุทธศาสตร์นี้	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ - คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในพื้นที่ - ให้ดำเนินการในพื้นที่

๓. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษแก่ประเทศ

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การพิจารณากำหนดสถานะให้แก่กลุ่มคนที่มีคุณสมบัติพิเศษให้แก่อำเภอประเทศชาติ	เพื่อกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มคนทำคุณประโยชน์หรือมีความสามารถพิเศษ ได้รับสถานะที่เหมาะสมและอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถาวร เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสม (ไม่สามารถกำหนดจำนวน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป)	๑. ให้บุคคลที่มีผลงาน/ความรู้ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศในด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการกีฬา รวมทั้งด้านอื่น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๑ ทวิ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ๒.ให้นำหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้มาใช้ในการกำหนดสถานะบุคคลที่จบการศึกษาในสถานศึกษาของประเทศไทยแต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย ๒.๑ ให้บุคคลที่เกิดในประเทศไทยและจบศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยได้รับสัญชาติไทย ตามมาตรา ๑ ทวิ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นสมควร	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ - คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ปัจจุบันมีบุคคลที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในระบบทะเบียนราษฎรของทางราชการ โดยที่มีความรู้และความสามารถในด้านต่าง ๆ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน จึงสมควรเร่งดำเนินการให้บุคคลดังกล่าว มีสถานะที่เหมาะสมเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดเป็นโครงการพิเศษในการดำเนินการ - ให้ดำเนินการในพื้นที่

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		๒.๒ ใ้บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและจบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและได้รับการแปลงสัญชาติไทยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป (มาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยอนุมติของคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๑๐, ๑๑, ๑๒ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘) สำหรับเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามมาตราเร่งด่วน ข้อ ๑ อนึ่งเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเฉพาะรายให้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑ และ ๒ ได้สัญชาติไทยแล้ว หากมีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่ามีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศให้หน่วยงานรับผิดชอบถอนสัญชาติไทยตามกฎหมาย	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- ให้ดำเนินการในทันที

๔. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางเนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การพิจารณากำหนดสถานะให้แก่กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการจดทะเบียนจากทางราชการแต่ประเทศต้นทางไม่รับกลับ	- เพื่อให้มีการพิจารณาอนุมัติสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการจดทะเบียนจากทางราชการแต่ประเทศต้นทางไม่รับกลับ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน โดยกำหนดให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี	๑. ให้ยึดแนวทางในการให้สถานะก่อนและดำเนินการถอนสถานะในภายหลัง หากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติเป็นหลักในการดำเนินการ ๒.ให้นำหลักเกณฑ์ต่อไปนี้มาใช้ในการกำหนดสถานะบุคคล ๒.๑ ให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้รับสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศชั่วคราว และนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสถานะตามมาตรการเร่งด่วนข้อ ๑ - ๓ ๒.๒ หากคุณสมบัติไม่เข้าตามหลักเกณฑ์ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสถานะตามมาตรการระยะยาวตามยุทธศาสตร์นี้	- คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาให้สถานะ	- มาตรการนี้ให้ดำเนินการกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ได้ขึ้นทะเบียนกับทางราชการและประเทศต้นทางไม่ยอมรับกลับภายหลังได้มีการพิสูจน์สถานะร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับ ๓ ประเทศดังกล่าวแล้ว

๕. มาตรการเร่งด่วนในการบริหารจัดการ

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การกำหนดหน่วยงานในการให้สถานะ	เพื่อให้การให้สถานะแก่บุคคลตามมาตรการเร่งด่วนข้อ ๑-๔ สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	- ให้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจที่มีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจาก ภาครัฐ การ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลตามมาตรการเร่งด่วนข้อ ๑ - ๔	- ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมทั้งจาก ภาครัฐ การ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง	- คณะทำงานเฉพาะกิจครั้งนี้ให้จัดตั้งโดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และให้รายงานผลการดำเนินการกับรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย - คณะทำงานให้คัดสรรจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญและเป็นที่ยอมรับจากสังคมในสายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรการระยะยาวเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์จำนวน ๔ มาตรการ

๑. มาตรการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร
๒. มาตรการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน
๓. มาตรการในการพิจารณาและกำหนดสถานะที่เหมาะสมแก่กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ
๔. มาตรการในการบริหารจัดการ

๑. มาตรการระยะยาวในการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าว	เพื่อตรวจสอบและจัดทำฐานข้อมูลกับกลุ่มบุคคลต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรทั้งระบบ	๑. นำเสนอ กรม. ขออนุมัติงบประมาณและโครงการสำรวจและจัดทำทะเบียนคนต่างด้าวที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร โดยกำหนดวิธีการสำรวจบุคลากรในการดำเนินการอย่างชัดเจนและขออนุมัติงบกลางดำเนินการเป็นกรณีเร่งด่วนเป็นการเฉพาะ ๒. ประสานความร่วมมือในการดำเนินการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจและจัดทำทะเบียน	- กระทรวงมหาดไทยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง - ภาควิชาการ - องค์กรพัฒนาเอกชน	- ให้กรมการปกครองพิจารณาจัดทำโครงการและงบประมาณเพื่อดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒. มาตรการระยะยาวในการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การให้สิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ	เพื่อให้บุคคลที่มีปัญหาในเรื่องสถานะสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีพได้อย่างเหมาะสมในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้ ๑. มีหลักฐานรับรองการเกิดในประเทศไทย ๒. ได้รับบริการทางด้านสาธารณสุขในประเทศไทย ๓. ได้รับบริการทางการศึกษาในประเทศไทย ๔. ได้รับสิทธิการทำงานในประเทศไทยตามความรู้และประสบการณ์ตามที่กฎหมายและระบบที่เกี่ยวข้องกำหนด ๕. ได้รับบริการด้านอื่น ๆ เท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ	ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมทั้งจากราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน ดำเนินการให้สิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพตามหลักมนุษยธรรมแก่บุคคลที่มีปัญหาในเรื่องสถานะ	- กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงแรงงานและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมทั้งจากราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน	- ให้ดำเนินการในทันที

๓. มาตรการระยะยาวในการพิจารณาและกำหนดสถานะที่เหมาะสมแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
การพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสมตามข้อเท็จจริงแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ	- เพื่อให้บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิได้รับสถานะที่เหมาะสมตามข้อเท็จจริง	- ให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการที่มีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ การ ภาควิชาการ และภาคประชาชน เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิตามข้อเท็จจริงรายกลุ่ม	- สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมทั้งภาครัฐ การ ภาควิชาการ และภาคประชาชน	- อนุกรรมการให้คัดสรรจากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในสายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. มาตรการระยะยาวในการบริหารจัดการ

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑. การกำหนดองค์กรในการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์	เพื่อให้มีองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ไขปัญหาบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิอื่นนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ	๑. ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหามูลนิธิที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (น.อ.ส.) เพื่อทำหน้าที่อำนวยการ ประสานงานและกำกับดูแลตามยุทธศาสตร์ ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ ๒. ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งสำนักงานและชุดปฏิบัติการในระดับจังหวัดเพื่อรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหามูลนิธิที่มีปัญหาสถานะและสิทธิเป็นการเฉพาะ โดยเปิดโอกาสให้มีผู้แทนจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาคราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการพิจารณา	- สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการและภาควิชาการ - กระทรวงมหาดไทยและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาคราชการ ภาควิชาการและภาคประชาชน	- กรรมการให้คัดสรรจากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในสายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง - ให้จัดสรรเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการ โดยมีการพิจารณาบำเหน็จพิเศษสนับสนุนอย่างเหมาะสม

มาตรการ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๒. การรณรงค์ / ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม	เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนในสังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์	ให้มีการจัดทำโครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อปรับทัศนคติและสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับคนในสังคมในเรื่องบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ	- กรมประชาสัมพันธ์และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐการภาควิชาการและภาคประชาชน	- ให้ดำเนินการในพื้นที่